

נספח 1- שאלון המחקר

קלינאיות תקשורת והורים לילדים צעירים עם קשיים בהתפתחות שפה ותקשורת.

מטרת הסקר

מטרת הסקר, הנערך במסגרת עבודת מאסטר באוניברסיטת חיפה, היא לבחון את מערכת יחסי העבודה שבין קלינאיות תקשורת לבין הורים לילדים צעירים עם קשיים בהתפתחות שפה ותקשורת בהם הן מטפלות. לצורך סקר זה, הגדרנו ילדים צעירים כילדים עד גיל 6. הסקר כולל 58 היגדים נבוגע לעמדות קלינאית התקשורת ולתחושותיה כלפי עבודה עם הורים לילדים צעירים בעלי קשיים בהתפתחות שפה ותקשורת. זמן מילוי השאלון כ-25 דקות.

הוראות למילוי השאלון

בשאלון זה קיימים 8 חלקים. היות ומילוי כל חלק שונה מקודמו, אנא קראי בעיון את ההוראות הכתובות לפני כל חלק בשאלון. במידה והנך מתקשה לענות על אחת השאלות, אנא סמני את התשובה אשר מייצגת באופן הטוב ביותר את דעותיך, תחושותייך ו/או עמדותיך. אקבל בברכה תגובות והערות אשר ברצונך להביע. ניתן לרשום אותן בשוליים ובסוף השאלון. בבקשה אל תכתבי על גבי השאלון את שמך.

חלק I: בבקשה צייני רגשותיך ביחס להצהרות הבאות:

1. התערבות תקשורתית הממוקדת בהתפתחות מיומנויות שפתיות וקוגניטיביות של הילד היא חשובה.

יותר מאשר עבודה עם הורי הילד.

מסכימה מאד	מסכימה	לא מסכימה	מאד לא מסכימה
------------	--------	-----------	---------------

2. רגשות ההורים כלפי מוגבלויות ילדיהם מפריעים להשגת מטרות הטיפול.

מסכימה מאד	מסכימה	לא מסכימה	מאד לא מסכימה
------------	--------	-----------	---------------

3. עבודת קלינאיות התקשורת יעילה ביותר עם הורים אשר משקיעים בהתקדמות ילדם.

מסכימה מאד	מסכימה	לא מסכימה	מאד לא מסכימה
------------	--------	-----------	---------------

4. לעבודה עם ההורים יש יותר השפעה על הילד עם הקשיים בהתפתחות שפה ותקשורת מאשר להיבטים

אחרים של ההתערבות.

מסכימה מאד	מסכימה	לא מסכימה	מאד לא מסכימה
------------	--------	-----------	---------------

5. הורים לא מבינים את תפקידי קלינאיות התקשורת.

מסכימה מאד	מסכימה	לא מסכימה	מאד לא מסכימה
------------	--------	-----------	---------------

6. חשיבות העבודה עם הורים לילדים עם קשיים בהתפתחות שפה ותקשורת מודגשת יתר על המידה.

מסכימה מאד	מסכימה	לא מסכימה	מאד לא מסכימה
------------	--------	-----------	---------------

7. הלימודים הבסיסיים בהפרעות בתקשורת אינם מכינים בצורה נאותה את קלינאיות תקשורת לעבודה

עם הורים.

מסכימה מאד	מסכימה	לא מסכימה	מאד לא מסכימה
------------	--------	-----------	---------------

8. לקלינאיות תקשורת אין מספיק זמן כדי להקדיש להורים.

מסכימה מאד	מסכימה	לא מסכימה	מאד לא מסכימה
------------	--------	-----------	---------------

חלק II : הנושאים הבאים יכולים להוות מקור לקשיים בעבודה שלך עם הורי המטופלים.
 סמני בעיגול, עבור כל פריט, את הקטגוריה המייצגת ביותר את רגשותיך לגבי כל נושא וכיצד הוא משפיע עליך
 בזמן העבודה.

מהווה מכשול רציני	מהווה מכשול מתון	מהווה מכשול קטן	אינו מהווה מכשול כלל	
*	*	*	*	9. חוסר זמן לשיחה עם ההורים
*	*	*	*	10. חוסר במיומנויות מתאימות לעבודה עם הורים
*	*	*	*	11. חוסר בהירות לגבי תפקיד קלינאיות התקשורת בעבודה עם הורים
*	*	*	*	12. חוסר בשרותי תמיכה להורים (עובדים סוציאליים, פסיכולוגים וכו')
*	*	*	*	13. מגבלות כלכליות של ההורים
*	*	*	*	14. קונפליקטים אישיים וחוסר הסכמה עם הערכים של המוסד בו את עובדת
*	*	*	*	15. קבלת ההורה את המגבלות ביכולות ההתפתחותיות של ילדו
*	*	*	*	16. קושי להסתגל לערכים התרבותיים של ההורים
*	*	*	*	17. מגבלות מנהליות (מדיניות, קשיים פרוצדורליים ועוד)
*	*	*	*	18. מעורבות יתר של הורים
*	*	*	*	19. חוסר מעורבות הורים

חלק III : בחרי את שלושת הנושאים השכיחים ביותר העולים בשיחות עם הורים לילדים עם לקויות בהתפתחות שפה. דרגי את שלושת הגורמים. 1 = השכיח ביותר 2 = שני השכיח ביותר 3 = שלישי השכיח ביותר.

20.

_____ חוסר התקדמות הילד בטיפול	_____ הגורם למוגבלות הילד
_____ מטרות הטיפול	_____ קשיים אישיים של ההורה שאינם קשורים לילד.
_____ שירותים נוספים הנדרשים ע"י ההורים	_____ הסתגלות למוגבלות ילדם
_____ החלטות הוריות ביחס לחיי הילד	_____ תוצאות האבחון
_____ אחר: _____	_____ התקדמות הילד בטיפול

חלק IV : התחושות הבאות עשויות לאפיין את הקשר של ההורים עם קלינאיות התקשורת. סמני את התדירות בה את, כקלינאית תקשורת, נדרשת להתמודד עם תגובות אלו.

21. התלהבות ההורה	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
22. חששות ההורה	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
23. תחושת הקלה של ההורה	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
24. תקוות ההורה	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
25. חוסר אונים של ההורה	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
26. הגנתיות ההורה	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
27. קבלה של ההורה	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
את הלקות של הילד	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
28. הערכה של ההורה	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
29. מעורבות יתר של ההורה	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
30. הכרת-תודה של ההורה	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
31. תחושת אשמה של ההורה	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
32. ההורה - כמטפל	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
33. קונפליקטים העולים כתוצאה מאישיות ההורה והמטפל/ת	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
34. התנגדות ההורה	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
35. חוסר מעורבות ההורה	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
36. הכחשת ההורה	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן
37. תחושת הקלה של ההורה	לעיתים רחוקות	לפעמים	לעיתים קרובות	כל הזמן

חלק V : איזה מאפייני אישיות, לדעתך, נדרשים לקלינאיות תקשורת כדי שתוכלנה לפתח מערכת יחסי עבודה יעילים עם הורים לילדים צעירים עם קשיים בהתפתחות שפה ותקשורת. דרגי את המאפיינים לפי הסדר מ-1= חשוב ביותר ל-7= הכי פחות חשוב.
38.

- _____ משרה בהדרגה תחושת אמן
- _____ בעלת ידע אודות ההשלכות של המגבלה
- _____ נענית לצורכי ההורים
- _____ בעלת אוזן קשבת
- _____ בעלת חוש הומור
- _____ מגלה אמפטיה למצבי ההורים וגורמי הלחץ.
- _____ עומדת בהתחייבויותיה.

חלק VI : אנה סמני בעיגול עד כמה גורמים אלה חשובים כאשר מטפלים בילד בעל קשיים בהתפתחות שפה ותקשורת

לא חשוב	חשיבות מועטה	חשיבות רבה	הכרחי
*	*	*	*
39. הדרכת ההורים בתוכנית טיפול בבית			
*	*	*	*
40. בדיקת מטרות ההורים			
*	*	*	*
41. מתן עזרה להורים להבין את תפקידם בתהליך ההתערבות			
*	*	*	*
42. מתן מידע להורים לגבי היכולות של ילדיהם			
*	*	*	*
43. מתן תמיכה ועידוד במצבים בהם הילד אינו מתקדם			
*	*	*	*
44. מתן הסבר להורים אודות הסיבות למוגבלויות ילדם			
*	*	*	*
45. מתן מידע להורים על תוכניות ייעוץ וקבוצות תמיכה קיימות			
*	*	*	*
46. מתן מידע להורים על אפשרויות טיפול/התערבות אחרות			

חלק VII: אנה הערכי באחוזים את הזמן אותו את מקדישה להורים לילדים צעירים עם קשיים בהתפתחות שפה ותקשורת, בפעילויות הבאות. אנה וודאי שסך כל האחוזים יגיע ל 100% .

47.

- שיחה על מוגבלויות הילד _____
מעורבות בשיחות חברתיות/אישיות _____
בדיקת תוכנית העבודה הביתית. _____
שיחה על צרכי ההורה ותחושותיו _____
שיחה על נושאים הקשורים להתנהלות בבית (A,D.L. , הקראת סיפורים, הבנת הוראות) _____
שיחה על פעילויות משחק _____
שיחה על ניהול התנהגות הילד _____
דיון בנושאים של טרום- בית ספר (השמה, חינוך ועוד) _____
אחר: (בבקשה לפרט) _____

פרק VIII: מה מבין התחומים הבאים מדאיג ביותר את ההורים ביחס להתקדמות והתפתחות ילדם?
דרג מ-1 עד 7. 1 – המדאיג ביותר 7 – פחות מדאיג

48.

- עצמאות ב-A.D.L. (פעילויות יום יומיות) _____
התקדמות בדיבור/שפה. _____
התפתחות קוגניטיבית. _____
הפחתת התנהגות שלילית. _____
דאגות לעתיד, כיצד ילדם יצליח להסתדר. _____
רכישת קריאה, כתיבה וחשבון. _____
שילוב במסגרת חינוכית מתאימה _____

59. אנה הערכי באחוזים את שכיחות המגורים הבאים בקרב המשפחות אתן את עובדת:

- ילדי הארץ דוברי עברית. _____ ילדי הארץ דוברי ערבית. _____ ילידי ברה"מ לשעבר. _____
ילדי אתיופיה. _____ אחר (אנא רטי) _____

פרק IX : פרטים אישיים

49. כמה זמן את עובדת כקלינאית תקשורת?

50. כמה זמן את עובדת עם ילדים צעירים?

51. בבקשה סמני את מקום עבודתך העיקרי עם ילדים צעירים בעלי לקויות התפתחותיות בשפה.

_____ מסגרת אישפוז/ טיפול יום (מערכת הבריאות)

_____ מסגרת מוסדית -קדם-בית ספרית, בחינוך הרגיל.

_____ מסגרת מוסדית -קדם-בית ספרית, בחינוך המיוחד.

_____ מסגרת מוסדית -קדם-בית ספרית, פנימיות.

_____ מכוני שפה ודיבור בקופות החולים השונות.

_____ מכונים להתפתחות הילד בקופות השונות

_____ קליניקה פרטית

_____ אחר (בבקשה לפרט):

52. האם לקחת קורסים מקצועיים, השתלמויות, סדנאות או ימי עיון אשר כללו תכנים הקשורים לעבודה עם

הורים לילדים עם צרכים מיוחדים(הקף בעיגול)? **כן** **לא**

כמה שעות בערך בקורסים או השתלמויות הקדשת לנושא? _____

האם קראת ספרים או מאמרים הקשורים לנושא (הקף בעיגול)? **כן** **לא**

במידה ו**כן**, עד כמה קורסים זה / אלה היה/היו חשובים לעבודתך המעשית?

הכרחיים מאד חשובים חשובים במידת מה לא חשובים

53. עם מי את עובדת בעיקר אמהות אבות אחים/יות סבים/סבתות

אחרים

54. האם יש לך ילדים? (אנא הקף תשובה אחת) **כן** **לא**

55. מין (אנא הקף תשובה אחת) **גבר** **אישה**

56. גיל _____

57. מהי השכלתך האקדמית הגבוהה ביותר: תואר ראשון תואר שני דוקטוראט

אנא צייני את שם האוניברסיטה בה למדת בכל אחד מהתארים

58. אנא תארי את סוג אוכלוסיית הילדים איתה את/ה עובדת. _____